

De smient is een echte wintergast

Het is maart, veel smienten zijn in oktober, november al gearriveerd. Het zijn wintergasten bij uitstek. De ganzen en andere wintergasten van onze bodem lijkt het niet te deren: duizenden smienten laten luidkeels van zich horen. Smienten vertrekken zo een beetje in de periode februari, maart, april naar het hoge, koude noorden om daar hun jongen voort te brengen. Daar stikt het dan van de insecten voor de jonge kuikens. Het legsel bestaat uit zes tot negen roomkleurige eieren, die door het wijfe gedurende 24 dagen worden bebroed.

Smienten (*Mareca penelope*) zijn zogeheten grondeleenden, net als bijvoorbeeld onze wilde eenden en slobbeenden. Ze foerageren door zowel oppervlakkig 'te happen' in het water als half-duikend. Ze kantelen hierbij het lijf, steken dit half onder water en houden alleen 'het kontje' boven het water. Een grappig gezicht! Smienten hebben een relatief korte, grijze snavel. Vrouwtjes zijn minder getekend dan mannetjes en zijn grotendeels bruin. Mannetjes hebben een kenmerkende kastanjebruine kop met een roomgele streep op het voorhoofd. Hun borst is roze-achtig, de flanken grijsblauw met een witte

dijvlek. De onderbuik is wit, de staartdekveren zijn zwart. In de vlucht vallen bij het mannetje de grote witte vleugelvelden op. Bij het vrouwtje zijn de blauwgrijze snavel en de witte buik de opvallendste kenmerken. De lengte van een smient is 75 tot 86 cm. Het geluid van de mannetjes is een hoog kenmerkend 'piiew piiew' en van vrouwtjes 'rarr'. De kenmerkende roep heeft ze de bijnaam 'fluiteend' gegeven. 's Nachts kun je de kenmerkende roep van overvliegende exemplaren horen.

Smienten verblijven in de zomer in Noord-Scandinavië en Siberië. Heel

Een smientenpaar. Links het mannetje. Foto Gerda Bekker-Visser.

zelden broeden ze ook in Nederland. In het najaar gaan de smienten in grote getale naar het zuiden en zijn dan te vinden op plassen en poldersloten bij ons in de Zaanstreek. Hun dieet bestaat voor bijna 100 procent uit plantaardig voedsel: gras, bladeren, zaden, wortels van planten en algen. Het vrouwtje eet in het broedseizoen in het noorden als aanvulling op haar dieet ook wel muggen, zodat ze in goede conditie blijft. Op kwelders langs onze kust leven ze vooral van

zeegras en seekraal. Veel smienten rusten overdag op grotere wateroppervlaktes, en vliegen in de schemering naar weilanden in de buurt om er naar voedsel te zoeken.

Smienten zijn het liefst bij schoon, zoet water met een rijke oever en waterbegroeiing. Ideaal zijn de wetlands in onze omgeving, door de fantastische open vegetatie alhier. Het is een wat schuwe vogel, maar wel heel mooi.